

[Ellen Poulsen.]

der forlanges af dem, og hvorledes man har tænkt sig deres ansættelsesforhold, før man træffer bestemmelse om, at deres uddannelse skal foregå på statens regning.

Vedrørende det økonomiske spørgsmål, hvis dette lovforslag gennemføres, siges der heller ikke meget i selve forslaget. Det nævnes i bemærkningerne, at der vil blive en merudgift for staten på ca. 700 000 kr., inklusive rejseudgifter, men så står der i en ganske lille bemærkning, at der vil komme nogle eengangsudgifter til forbedring af de institutter, som nu skal have en så stor betydning, navnlig instituttet i København, men også til et selvstændigt institut i Aarhus.

Det hedder her, at man ikke kan beregne, hvad disse udgifter vil beløbe sig til, idet man endnu ikke ved, hvilke byggeforanstaltninger, der vil blive nødvendige. Det forekommer mig at være et noget løst grundlag, og jeg håber, at man i et udvalg kan få nærmere præciseret, hvad man har tænkt sig, disse udgifter vil beløbe sig til, og i det hele taget, hvorledes ministeren har tænkt sig mange af disse spørgsmål, som slet ikke fremgår af lovforslaget, løst i praksis.

Jeg skal på mit partis vegne tilsige lovforslaget en saglig og god behandling i det udvalg, der vil blive nedsat.

Erna Sørensen: Den omorganisation af hjælpen til talelidende, som nærværende lovforslag er udtryk for, vil mit parti gerne yde støtte til, og vi vil medvirke til, at der kan komme en fornuftig ordning ud heraf.

Vi ser med tilfredshed, at man har inddraget sværere tilfælde af ordblindhed og læsesvagheder under lovområdet, idet vi netop føler, at man har forsømt meget på disse områder, og at man ved at gennemføre en ordning som denne kan forhindre, at mange bliver uegnede til at få et erhverv. Det er ofte således, at ordblinde og læsesvage har deres fulde intelligens og virkelyst, men kun har en brist på dette særlige område.

Vi er klar over, at det må være staten, der påtager sig denne opgave, og vi er klar over, at det betyder øget udgift for staten, når denne omorganisation træder i kraft. Vi håber dog, at de tanker, den højtærede socialminister har givet udtryk for i be-

mærkningerne til lovforslaget, vil betyde, at man tid efter anden kommer til at spare penge ved den decentralisation, der finder sted. Hvis man i tide kan undervise børnene, måske endda få fat på disse dårligt stillede børn allerede i børnehaverne, vil man kunne spare penge, idet lidelsen hurtigt bliver afhjulpet og fremtidig hjælp overflødig.

Der er et område, hvor den højtærede minister slet ikke har udtalt sig, men som er blevet forelagt mig fra lægevidenskabelig side. Det drejer sig om en del personer, som delvis har mistet talens brug, f. eks. efter en hjerneblødning. Der er mange af disse tilfælde, som ikke er fuldstændig håbløse, men hvor en virkelig undervisning kan hjælpe dem til påny at lære at tale og kan gøre dem arbejdsdygtige igen. Jeg kan ikke se, at kommissionen har været inde på disse forhold i den betænkning, vi har fået til gennemlæsning, og jeg vil gerne bede den højtærede socialminister udtale sig om, hvorvidt han er af den opfattelse, at man for fremtiden vil kunne drage sådanne tilfælde ind under bestemmelserne om hjælp til talelidende.

Selvom mit parti er tilhænger af dette forslag om en omorganisation af hjælpen, må jeg alligevel have lov til at komme med nogle indvendinger. Det står for mig som noget ganske naturligt, at det er undervisningsministeriet, der tilrettelægger undervisningen og uddannelsen af de lærere og lærerinder, som skal tage sig disse vanskelige opgaver på, og også får overdraget institutternes ledelse og administration og ansættelsen af de pågældende personer. Ifølge bestemmelserne i § 2 i folkeskoleloven af 1937 og det cirkulære, der kom i 1943 om særundervisning, er det også noget, som hører under undervisningsministeriet.

Jeg synes også, jeg har fornemmelsen af at den højtærede socialminister er klar over, at man her bevæger sig i et grænseområde, idet han i sine bemærkninger henviser til, at der skal forhandles i dette eller hint tilfælde med undervisningsministeriet. Befolkningen har ret til at få gratis undervisning i folkeskolen uden hensyn til, om man har trang eller ej, om man er ubemidlet eller ej, og den samme betragtning bør vel i og for sig gøres gældende med hensyn til undervisning af talelidende. Det må da i alt